

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра педагогіки та психології професійної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної
роботи

_____ А.Гудманян
" ____ " _____ 2019 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Психологічна служба в системі освіти»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 053 «Психологія»
Освітньо-професійна програма: «Практична психологія»

Курс – 2 Семестр – 3

Аудиторні заняття – 51 Екзамен – 3 семестр
Самостійна робота – 54
Усього (годин/кредитів ECTS) – 105/3.5

Індекс НБ-8-053/18 – 3.2.7

СМЯ НАУ НП 12.01.07 - 01- 2019

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічна служба в системі освіти»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.07 – 01-2019
		Стор. 2 із 14	

Навчальна програма дисципліни «Психологічна служба в системі освіти» розроблено на основі освітньо-професійної програми та навчального плану № НБ-8-053/18 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 053 «Психологія» та освітньо-професійною програмою «Практична психологія» та відповідних нормативних документів.

Навчальну програму розробила:

старший викладач кафедри педагогіки
та психології професійної освіти _____ Н. Проскурка

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 053 «Психологія» освітньо-професійної програми «Практична психологія» - кафедри педагогіки та психології професійної освіти, протокол №__ від «28» серпня 2019 р.

Завідувач кафедри _____ Е.Лузік

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол №_____ від "_____" _____ 2019 р.

Голова НМРР _____ А.Кокарева

УЗГОДЖЕНО
Декан ФЛСК

_____ С.Ягодзінський
"_____" _____ 2019 р.

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Врахований примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічна служба в системі освіти»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.07 – 01-2019
		Стор. 3 із 14	

ЗМІСТ

стор.

Вступ

1. Пояснювальна записка	4
1.1. Заплановані результати	4
1.2. Програма навчальної дисципліни	4
2. Зміст навчальної дисципліни	6
2.1. Структура навчальної дисципліни	6
2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг	6
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг	7
2.4. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг	7
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	9
3.1. Методи навчання	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті	9
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	10
4.1. Методи контролю та схема нарахування балів	10

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічна служба в системі освіти»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.07 – 01-2019
		Стор. 4 із 14	

ВСТУП

Робочу програму навчальної дисципліни «Психологічна служба в системі освіти» розроблено на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни», затвердженої розпорядженням №106/роз від 13.07.2017 р. та відповідних програмних документів.

1.1. Заплановані результати.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі психології.

Метою навчальної дисципліни «Психологічна служба в системі освіти» - є надання знань для формування професійних компетенцій майбутніх практичних психологів, які виявляються у процесі спілкування з учнями та їх батьками, клієнтами, колегами, керівництвом під час професійної діяльності в закладах освіти.

Завдання вивчення навчальної дисципліни полягають у:

- ознайомленні майбутніх практичних психологів зі специфікою професійної діяльності в закладах освіти;
- ознайомленні з основними стратегіями психологічної роботи в закладах освіти;
- надання уявлення про особливості психологічного консультування та психокорекції в закладах освіти;
- ознайомлення зі сферами використання психологічних знань у суспільній практиці й видами діяльності шкільного психолога;
- реалізація етичного кодексу психолога в професійній діяльності в закладах освіти.

Знання особливостей роботи психологічної служба в системі освіти є важливим фактором розвитку професійної компетентності майбутніх практичних психологів. Задачею вивчення навчальної дисципліни є оволодіння теоретичними та практичними знаннями професійної діяльності майбутнього практичного психолога в закладах освіти, яка спрямована на формування та збереження психологічного здоров'я всіх учасників освітнього процесу.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні розвинути наступні **компетентності**: комунікативну, організаторську, аналітичну, соціальну, психологічну, рефлексивну, інструментальну, управлінську, загальнокультурну та інші.

Навчальна дисципліна «Психологічна служба в системі освіти» має **дисциплінарні зв'язки** з вивченням таких дисциплін, як: «Психологія розвитку», «Психодіагностика», «Вступ до спеціальності» та інших.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме: навчального модуля №1 «Психологічна служба в системі освіти», є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічна служба в системі освіти»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.07 – 01-2019
		Стор. 5 із 14	

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Модуль №1 «Психологічна служба в системі освіти»

Тема 2.1.1. Психологічна служба як інститут надання психологічної допомоги. Значення та необхідність психологічного супроводу діяльності соціальних інститутів. Національна система соціально – психологічної служби. Цілі, завдання, структура психологічної служби. Етичний кодекс психолога. Моральні норми, що регламентують діяльність практичного психолога в ситуаціях етичного вибору.

Тема 2.1.2. Організація та планування роботи практичного психолога. Основні види діяльності практичного психолога в закладах освіти. Організація та форми роботи практичного психолога. Вимоги до психологічного кабінету дошкільних, загальноосвітніх та інших навчальних закладів системи освіти. Правила та форма ведення документації практичного психолога в закладах освіти. Етика праці психолога і кодекс поведінки

Тема 2.1.3. Зміст роботи психолога з дітьми дошкільного віку. Психічний розвиток дітей від народження до шести років та методи контролю за ним. Розвиток емоційно-особистісної сфери дошкільників. Корекція афективної поведінки. Проблема адаптації дитини до групи дошкільників.

Тема 2.1.4. Особливості роботи психолога з молодшими школярами. Методи діагностики та правила оформлення результатів перевірки готовності до навчання у школі. Напрямки роботи психолога по підготовці дитини до школи. Дотримання етичних правил під час перевірки та повідомлення результатів готовності дитини до навчання у школі. Адаптація дитини до школи та мотивація навчання. Робота психолога по подоланню тривожності, агресивності та шкільних страхів у молодших школярів. Довільність поведінки в молодшому шкільному віці та методи її розвитку.

Тема 2.1.5 Специфіка роботи психолога з підлітками та старшокласниками. Психологічні труднощі підліткового віку. Роль психологічної служби у роботі з підлітками. Шкільна дезадаптація у підлітковому віці. Девіантна поведінка підлітків у контексті діяльності практичного психолога. Психологічні труднощі юнацького віку. Роль психолога у професійному самовизначенні старшокласників.

Тема 2.1.6. Особливості профілактичної роботи психолога в освітніх закладах. Психологічна профілактика як напрямок діяльності практичного психолога. Профілактика булінгу, газлайтингу та аб'юзу в закладах освіти Профілактика суїцидальної поведінки в школі. Служба телефонної психологічної допомоги.

Тема 2.1.7. Особливості роботи психолога з батьками та педагогічними колективами. Основні завдання психолога у роботі з батьками. Робота психолога з педагогічним колективом. Психологічна допомога педагогу в організації навчального процесу. Роль психолога у попередженні та залагодженні педагогічних конфліктів.

Тема 2.1.8. Психологічна служба вищого навчального закладу. Становлення та розвиток психологічної служби ЗВО III-VI рівнів акредитації: аналіз наявних тенденцій. Становлення і розвиток особистості студентів в сучасних соціально-економічних умовах. Фактори соціально-психологічної адаптації студентів. Психологічний супровід студентської молоді протягом навчання у ЗВО з метою захисту психічного та соціального здоров'я.

Тема 2.1.9. Психологічне консультування керівників закладів освіти. Розвиток психологічної культури педагогів в діяльності практичного психолога в загальноосвітньому закладі. Підвищення ефективності управлінської діяльності керівників психологічної служби.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічна служба в системі освіти»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.07 – 01-2019
		Стор. 6 із 14	

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 1

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Усього	Лекції	Практик-ні	СРС
1	2	3	4	5	6
3 семестр					
Модуль №1 «Психологічна служба в системі освіти»					
1.1.	Психологічна служба як інститут надання психологічної допомоги	8	2	2	4
1.2.	Робоче місце та Етичні принципи діяльності практичних психологів центрів ПС	4	-	2	2
1.3.	Організація та планування роботи практичного психолога	8	2	2	4
1.4.	Нормативні документи практичного психолога в закладах освіти	4	-	2	2
1.5.	Зміст роботи психолога з дітьми дошкільного віку	8	2	2	4
1.6.	Психодіагностичні та корекційні методи роботи з дітьми дошкільного віку	4	-	2	2
1.7.	Особливості роботи психолога з молодшими школярами	8	2	2	4
1.8.	Психологічна готовність дитини до навчання в школі: діагностика та шляхи формування	4	-	2	2
1.9.	Специфіка роботи психолога з підлітками та старшокласниками	8	2	2	4
1.10.	Особливості дезадаптації дітей підліткового та старшого шкільного віку	4	-	2	2
1.11.	Особливості прояву психологічних девіацій учнів	8	2	2	4
1.12.	Профілактика суїцидальної поведінки в школі	4	-	2	2
1.13.	Підготовка старшокласників до професійного самовизначення у роботі практичного психолога	8	2	2	4
1.14.	Особливості роботи психолога з батьками та педагогічним колективом	4	-	2	2
1.15.	Становлення та розвиток психологічної служби ВНЗ III-VI рівнів акредитації: аналіз наявних тенденцій	8	2	2	4

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічна служба в системі освіти»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.07 – 01-2019
		Стор. 7 із 14	

1.16	Психологічний супровід студентської молоді протягом навчання у ВНЗ з метою захисту психічного та соціального здоров'я	4	-	2	2
1.17	Проблеми індивідуального та групового консультивання	3	1	-	2
1.18	Модульна контрольна робота №1	6	-	2	4
Усього за модулем №1		105	17	34	54
Усього за 3 семестр		105	17	34	54
Усього за навчальною дисципліною		105	17	34	54

2.2. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг

Таблиця 2

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Лекції	СРС
1	2	3	4
3 семестр			
Модуль №1 «Психологічна служба в системі освіти»			
1.1	Психологічна служба як інститут надання психологічної допомоги	2	2
1.2	Організація та планування роботи практичного психолога	2	2
1.3.	Зміст роботи психолога з дітьми дошкільного віку	2	2
1.4	Особливості роботи психолога з молодшими школярами	2	2
1.5	Специфіка роботи психолога з підлітками та старшокласниками	2	2
1.6	Особливості прояву психологічних девіацій учнів	2	2
1.7	Підготовка старшокласників до професійного самовизначення у роботі практичного психолога	2	2
1.8	Становлення та розвиток психологічної служби ЗВО III-VI рівнів акредитації: аналіз наявних тенденцій	2	2
1.9	Проблеми індивідуального та групового консультивання в закладах освіти	1	2
Усього за модулем №1		17	18
Усього за 3 семестр		17	18
Усього за навчальною дисципліною		17	18

2.3. Практичні заняття, їх тематика та обсяг

Таблиця 3

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Практ. заняття	СРС
1	2	3	4
3 семестр			

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічна служба в системі освіти»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.07 – 01-2019
		Стор. 8 із 14	

Модуль №1 «Психологічна служба в системі освіти»			
1.1	Історія становлення психологічної служби	2	2
1.2	Робоче місце та Етичні принципи діяльності практичних психологів центрів ПС	2	2
1.3.	Особливості планування роботи практичного психолога в закладах освіти	2	2
1.4	Нормативні документи практичного психолога в закладах освіти	2	2
1.5.	Особливості діагностики дітей дошкільного віку	2	2
1.6.	Психодіагностичні та корекційні методи роботи з дітьми дошкільного віку	2	2
1.7.	Психологічний паспорт дитини та її індивідуальна траєкторія розвитку в школі	2	2
1.8	Психологічна готовність дитини до навчання в школі: діагностика та шляхи формування	2	2
1.9	Профілактика булінгу, газлайтингу та аб'юзу в закладах освіти	2	2
1.10	Особливості дезадаптації дітей підліткового та старшого шкільного віку	2	2
1.11	Вплив стилю сімейного виховання на прояви психологічних девіацій учнів	2	2
1.12	Профілактика суїцидальної поведінки в школі	2	2
1.13	Профорієнтаційна робота шкільного психолога	2	2
1.14	Особливості роботи психолога з батьками та педагогічним колективом	2	2
1.15	Особливості діяльності психологічної служби ЗВО	2	2
1.16	Психологічний супровід студентської молоді протягом навчання у ЗВО з метою захисту психічного та соціального здоров'я	2	2
1.17	Проблеми індивідуального та групового консультування в закладах освіти	2	-
1.18	Модульна контрольна робота №1	-	4
Усього за 3 семестр		34	36
Усього за навчальною дисципліною		34	36

2.4. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг

Таблиця 4.

№ пор.	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)
1	2	3
3 семестр		
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	18
2.	Підготовка до практичних занять	32
3.	Підготовка до модульної контрольної роботи	4
Усього за навчальною дисципліною		54

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічна служба в системі освіти»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.07 – 01-2019
		Стор. 9 із 14	

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час вивчення дисципліни використовуються: робота в малих групах, семінар-дискусія, мозкова атака, презентація, рольова гра, методи активної взаємодії тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Богуславська Л. Готовність дитини до школи. – К.: «Главник», 2004. – 215с.

3.2.2. Організація та науково-методичне забезпечення діяльності психологічної служби і ПМПК/ за наук. ред. В.Г. Панка та І.І. Цушка. – Електрон. дані. – Київ, Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2013.

3.2.3. Основи практичної психології: Підручник для студ. ВЗО / В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева та ін. – [3-є вид., стереотип.] – К.: Либідь, 2006. – 536 с.

Допоміжна література

3.2.1. Карандашев В.Н. Психология: Введение в профессию [учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений] / В. Н. Карандашев. – [4-е изд., прераб. и доп.] – М.: Смысл; Изд. центр «Академия», 2008. – 512 с.

3.2.2. Кочюнас Р. Психологическое консультирование. Групповая психотерапия /Р. Кочюнас. – М.: Академичекий проект, 2002. – 464 с.

3.2.3. Лютова Е.К. Моница Г.Б. Тренинг общения с ребенком (период раннего детства). – СПб.: Речь, 2003. – С.45–71.

3.2.4. Рабочая книга школьного психолога / Под ред. И.В.Дубровиной. — М.: Международная педагогическая академия, 2005. — 376 с.

3.2.5. Роджерс К. Клиент-центрированная психотерапия: Теория, современная практика и применение [пер. с англ.] / К. Роджерс. – М.: Психотерапия, 2007. –560 с.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1 https://pidruchniki.com/13590421/psihologiya/praktichna_psihologiya

3.3.2 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0101-93>

3.3.3. <https://imzo.gov.ua/tag/psyholohichna-sluzhba/>

3.3.4. http://eprints.zu.edu.ua/24784/1/Психологічна%20служба%20в%20системі%20освіти_Курс%20лекцій.%20%20Укладач%20І.С.%20Загурська

3.3.5 <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/31510>

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічна служба в системі освіти»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.07 – 01-2019
		Стор. 10 із 14	

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Методи контролю та схема нарахування балів.

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

3 семестр		
Модуль №1		Мах кількість балів
Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
Виконання завдань на практичних заняттях (3 бали x 11 = 33)	33 (сумарна)	
Виконання експрес-контрольних робіт (5 балів x 4 = 20)	20 (сумарна)	
Виконання та захист творчого завдання (15 балів x 1 = 15)	15	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше ніж 41 бал</i>		
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	
Усього за модулем №1	88	
Екзамен		12
Усього за 3 семестр		100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи
в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах				Оцінка за національною шкалою
Виконання завдань на практичному занятті	Підготовка та виконання творчого завдання	Виконання експрес-контрольної роботи	Виконання модульної контрольної роботи	
3	14-15	5	18-20	Відмінно
2	11-13	4	15-17	Добре
1	9-10	3	12-14	Задовільно
менше 1	менше 9	менше 3	менше 12	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічна служба в системі освіти»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.07 – 01-2019
		Стор. 11 із 14	

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл.4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкової модульної рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

Модуль №1	Оцінка за національною шкалою
61-68	Відмінно
51-60	Добре
41-50	Задовільно
менше 41	Незадовільно

4.5. Сума підсумкових модульних рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою (табл. 4.4).

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки в балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
79-88	Відмінно
66-78	Добре
53-65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

Таблиця 4.5

Відповідність залікової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
11-12	Відмінно
9-10	Добре
7-8	Задовільно
менше 7	Незадовільно

4.6. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.6)

Таблиця 4.6

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82 – 89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75 – 81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67 – 74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю помилок)

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічна служба в системі освіти»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.07 – 01-2019
		Стор. 12 із 14	

			недоліків)
60 – 66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35 – 59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1 – 34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.7. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.8. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: *92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е* тощо.

4.9. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій рейтинговій оцінці балах.

Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ змін	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				